



**VÝROČNÁ KŇAZSKÁ SPRÁVA
CIRKEVNÉHO ZBORU ECAV MARTIN
ZA ROK 2017**

Spracoval Mgr. Milan Kubík, zborový farár, konsenior TuS

Hospodin mocností je s nami,
hradom prepevným je nám Boh Jákobov.

Žalm 46,4

BIBLICKÝ PRÍHOVOR KU SPRÁVE ZA ROK 2017

Milí bratia a sestry, drahí konventuáli v PJK,

Slová žalmu 46, ktorý sa stal predlohou a inšpiráciou pre Martina Luthera k piesni Hrad prepevný nás sprevádzali počas celého predošlého roku ako akýsi refrén, spoločný menovateľ pri príležitosti 500. výročia Lutherovej reformácie. Zneli nám často najmä preto, aby sme si ich osvojili, zapísali hlboko do našich srdc a duší. Prečo? Pretože žijeme v dobe, v ktorej si človek stavia hrady a nedobytné pevnosti, zabezpečené hranice, ploty z kadečoho, len nie z Boha. Tvári sa, že má pod kontrolou rieky, lesy, moria, dokonca aj život iných ľudí, ale skúsenosti ho učia, že to tak nie je. Že je voči týmto veciam, udalostiam, dramatickým a nevyspytateľným pohybom tohto sveta úplne bezmocný. A už vôbec nie je schopný postaviť sa voči hriechu a diablu. V boji proti diablu nám nepomôžu žiadne detektory, barikády, ani hradby, dokonca ani duchovné cvičenia, joga a im podobné, žiadne horoskopy a čarovania... týmto všetkým diabol prechádza bez najmenších ťažkostí. Dokonca sa zdá, že mu takéto hradby a ľudské zátarasy len vyhovujú. Uľahčujú mu cestu do ľudských srdc a duší. Tak to vyspieval Martin Luther: *ved' starý nepriateľ zničiť by nás chcel, veľká moc a klam, strašná je jeho zbraň; v svete nemá rovného. A hneď nato sa pýta: čo je naša ľudská sila? Sama nás nezachráni. Vedeli by sme rozprávať o takých, ktorý sa vydali proti diablu len zo svojou mocou a dôvtipom. Desiatky takých sme stretli v našej práci ako farári, spovedníci. Tie príbehy sú zdrvivúce, poznačené obrovským sklamaním a pádmi. Trvá ozaj dlho, kým sa týchto veci vzdajú, opustia ich nadobro. Ako sme zanedbali takmer 30 rokov slobody viery a vyznania, že sa evanjelium Ježiša Krista dostáva z kostolov do sveta len kde-tu. Celé generácie sú stále poviazané nevedomosťou a klamom ateistickej propagandy o tom, že im na zlo stačí naše dobro, kultúra, politická strana, alebo dokonca dnes vzrastajúci filantropizmus. Martin Luther spieva: *pýtaš sa kto je ním? Ježiš Boží syn, ten zachráni svet, iného Boha niet. Áno znie to nekompromisne, ale také je božie slovo. Je ako dvojsečný meč, ktorý sa zarezáva ozaj hlboko. Nech vymýšľame a hľadáme čo chceme a ako chceme, vyhrať môžeme len s Kristom.**

Výročie reformácie nám tieto dôležitosti viery nanovo predstavilo. Aj preto sme slávnosti reformácie pripravili tak, aby sa slovo Božie dostalo aj mimo náš drahý a vzácny kostol. Mali sme výbornú spätnú väzbu od vás aj od ľudí, ktorí do kostola veľmi nechodia. Takto si predstavujeme dnes evanjelizáciu. Od človeka k človeku. Pán Boh od nás, bratia a sestry, očakáva, že aj my bude nástrojmi tejto úlohy. Nemáme sa čoho báť, ved': *s nami je každého času, Pán s Darmi svojho Ducha, musia všetci ustúpiť..* spievať budeme na koniec v našej evanjelickej hymne.

Boha, ako zvrchovaného vládca, sme spoznávali v krstoch, VP a SB, v sobášoch, konfirmáciách, pohreboch, ale aj v osobných priateľstvách, pekných vzťahoch, vzájomnej pomoci, modlitbách, pri vybavovaní na úradoch a ľuďoch, ktorí nám vychádzali v ústrety, v našej drahej EŠŠ, vo všetkom a všade.

To, že Hospodin mocnosti bol v roku 2017 s nami, ako hrad prepevný, že sme prežívali hojnosť, komfort ba až blahobyt nie je vôbec samozrejme. Je to reformačnými slovami povedané, nezaslúžený dar Boží. Nie vždy tak bolo a sme si vedomí, že nie vždy tak aj bude. Využime túto možnosť, tieto chvíle pokoja, mieru a stability na neohrozené zvestovanie viery v Boha. Nedajme sa pomýliť nadbytkom a ekonomickým bezpečím akoby sme už zvíťazili. Je to len krátky úsek Božej milosti, ktorá sa rázom môže premeniť na diablove dielo, aby sme si odvykli, alebo aj celkom zabudli na túto našu pevnosť, na hrad našej viery, na Hospodina, Boha Jákovovho, na náš kostol, na nedeľu, na sviatok, na milodar, na brata, či sestru. Dajme si v roku 2018 záväzok, že sa o veci viery budeme viac zaujímať, viac bojovať, viac sa modliť a viac si otvárať srdce pre Pána Boha. Nech nám v tom Pán Boh pomáha. Bohu chvála za to. Amen.

Výročná správa je opäť rozdelená do štyroch častí, v ktorých si priblížime bohoslužobný, organizačný a hospodársky život v CZ. Poslednú časť tvoria uznesenia na nasledujúce obdobie.

VECI, KTORÉ NÁS V ROKU 2017 POTEŠILI

- Nádherne bohoslužobné príležitosti s peknou účasťou a atmosférou – **Zborový deň, Seniorátny deň, štvordňové Reformačné slávnosti 500** a iné.
- **Pekná ekumenická spolupráca** pri modlitebných stretnutiach s rím. a gréc. katolíckou farnosťou. Tento rok sme prizvali do spolupráce aj Cirkev adventistov siedmeho dňa CASD. Potešila nás ich prítomnosť.
- **Pretrvávajúca dobrá spolupráca s mestom** Martin a ďalšími inštitúciami v meste.
- **Krsty** v rámci SB. Lepšia komunikácia s rodičmi aj vďaka ESŠ.
- **Večera Pánova** – VP stále pekný záujem, aj keď mierny pokles v účasti.
- Pekná bohoslužobná práca v **Domovoch sociálnych služieb** (DSS MedikM a Ladoveň).
- **Zlepšujúca sa spolupráca s ESŠ**, najmä cez učiteľov ev. náboženstva a spirituálov.
- **Evanjelický víkend** (Deň detí ESŠ a Zborový deň) pripravený v spolupráci s ESŠ (opäť 1300 návštevníkov a okolo 80 dobrovoľníkov).
- Pokračujúce **rodinno-misijné SB** v každú druhú nedeľu v mesiaci. Skvelý prípravný tím, dobrá atmosféra, pekný počet (aj do 90) detí, rovnako pekný počet rodičov. Priemerná účasť na SB 400 duší.
- **Práca s konfirmandami** – sústredenie s rodičmi a tábor, vianočné posedenia a zapájanie do pomoci v CZ.
- Stretnutia **Turčianskej mládeže** realizované najmä naším CZ. Aj keď v roku 2017 len jedno stretnutie, na rok 2018 plánujem pravidelnosť ako kedysi. Nový tím a pomoc mladých farárov okolitých CZ vítame. Zapojenie sa mládežníkov do **SEM-Festu**.
- **Biblické tábory** pre deti a mládež.
- **Stretnutia mužov pri raňajkách** v každú druhú nedeľu.
- **Stretnutia žien pri rannej káve** v každú tretiu nedeľu.
- **Národný týždeň manželstva** – prednáška pre manželov, aktivity a pekná účasť.
- Pripravené **modlitebné týždne a vyššie modlitebné nasadenie** aj vďaka nedeľnej modlitebnej skupinke.
- Nezištná **služba pracovníkov zborovej diakonie** a návštevnej služby, či stretnutia žien **Krúžku ručných prác**.
- **Vystúpenia Zborového spevokolu** na SB, koncertoch a iných bohoslužobných podujatiach.
- **Martinský evanjelik**, ktorý už 24 rokov veľmi precízne zaznamenáva dianie v našom CZ.
- **Osadenie štyroch mramorových tabúl** v oltárnej časti kostola s menami farárov slúžiacich v CZ od jeho vzniku.
- **Hospodárenie v CZ**.
- **Pekné milodary a ofery a darcovstvo**. Finančné zbierky na pomoc. (CZ Hybe, ESŠ, USA, pôžičky iným CZ).
- Realizácia **rekonštrukcie sakristie** nášho kostola, **výmena okien** nad vstupom do fary, **výmena dverí farskej budovy** (fara, kostolnícky byt a pivnica).
- Schválenie **štatútu CZ**, ktorý zohľadňuje nové možnosti a príležitosti CZ pre rozvoj, evanjelizáciu a hospodárenie.

VECI, KTORÉ NÁS STÁLE TRÁPIA.

- **Neobsadené druhé miesto zborového farára.** Vyzerá to tak, že o pár rokov bude farár úzkoprofilový tovar. Na fakultu EBF UK sa hlási čoraz menej študentov. A súčasní farári, nie sú pripravení na novú situáciu v cirkvi. Najmä pre mestské zbory, kde je potrebné viesť ozaj tímovú prácu, vzdelávanie budúcich farárov úplne zlyháva. Vyzerá to tak, že v našej cirkvi nepripravujeme duchovných na spoluprácu v jednom CZ. Tento rok sme oslovili jednu študentku EBF UK s perspektívou služby v našom CZ, uvidíme ako sa veci vyvinú. Za tieto veci sa je potrebné ozaj modliť.
- **Cítíme medzery v osobnom angažovaní sa členov CZ.** Toto nás trápi už niekoľko rokov. Je to asi aj dobrou, ktorá ľudí vedie k anonymite. Je to celospoločenský jav. Toto ochabnutie človečenského záujmu o druhých, o okolie je desivým obrazom človeka, ktorý sa stratil z Božej blízkosti. Je čoraz ťažšie nájsť si priestor a čas pre duchovnú rodinu a pre službu, ku ktorej ma Pán Boh povoláva. V tomto máme stále ešte veľké rezervy. Kde-tu sa niečo aj podarí, a sme za to veľmi vd'ачní, ale na tak veľký CZ akým sme je to ozaj málo. S apoštolom Pavlom vás vyzývam: Rozšírte si srdcia. (2. Kor 6,13)
- **Stagnujúca návštevnosť na SB.** Aj keď ide o celoslovenský fenomén a musíme byť za to, čo v Martine máme Pánu Bohu vd'ачní, musíme sa viac snažiť, viac modliť, viac zápasiť, viac horliť za Krista, viac si všímať stratených. Kresťan nikdy nesmie zaháľať. Nikdy nesmie hovoriť: ved' ja mám nárok na.., ak nás Kristus povoláva vždy máme ísť. Máme skúsenosť, že na rodinných a iných slávnostných príležitostiach sa nám kostol veľmi krásne naplňa, ale vo všedné nedele sa vyprázdňuje. Kristus je nám daný na každý deň, aj na všednú nedeľu.

Plnenie uznesení CZ ECAV Martin na rok 2017:

Bohoslužobné:

- Pripraviť aktivitu v rámci národného týždňa manželstva. **Splnené.**
- Pripraviť benefičný koncert na pomoc CZ Hybe. (požiar v decembri 2016 vážne poškodil hybský kostol) **Splnené.**
- Evanjelický víkend – v spolupráci s ESŠ pripraviť program a realizáciu (Turčianská mládež, Deň detí a Zborový deň – jún 2016) **Splnené.**
- 500. Výročie Reformácie – pripraviť trojdňové slávnosti (29. -31.10.2017 – nedeľa až utorok) misijných, bohoslužobných a kultúrnych aktivít. (SB, koncert, vedecko-populárna konferencia, výstava zo života cirkvi a CZ /miesto v Tulipe./ divadlo ESŠ...) **Splnené.**
- V súčinnosti s TuS pripraviť Deň turčianskeho seniorátu. (10. sept. 2017) **Splnené.**
- Pripraviť biblické tábory a víkendovky pre deti, konfirmandov a mládež. **Splnené.**
- Naďalej podporovať stretnutia mužov a žien nášho CZ. **Splnené.**
- Osadenie pamätných tabúl v kostole s menami kňazov pôsobiacich v našom CZ. **Splnené.**
- Pripraviť dvojdnový výlet spevokolu do CZ Rožňava a okolie. (GeS) **Splnené.**
- Hľadať CZ na Gemeri, ktorý by sa stal objektom našej misie. **Trvá.**

Organizačné:

- Vytvoriť pracovné a pomocné skupiny starších bratov a sestier, ktoré by systematicky dbali o pekné prostredie v CZ (Kostol, záhrada, zborová sieň..) **Trvá – plní sa.**
- Hľadať pracovníka na čiastočný úväzok pre práce s deťmi a dorastom. **Čiastočne splnené.** Pracovníka pre mládež máme, DB v CZ vedie sestra kaplanka.
- Hľadať naďalej kňaza na uprázdnené 2. miesto farára. **Trvá.**
- Dopracovať štatút CZ a predložiť na schválenie zborovým konventom a seniorátnym presbyterstvom. **Splnené.**

Hospodárske:

- Z každej ofery venovať 5% a dve ofery do roka v rámci rodinných SB na rozvoj ESŠ. **Splnené.**
- Dokončiť Sakristiu v kostole. **Splnené.**
- Osadiť rampu na námestie pred kostolom od Mudroňovej ulice. **Trvá.**
- Vymeniť zvyšné staré okná na farskej budove za nové. **Splnené.**

1. BOHOSLUŽOBNÁ ČASŤ

SLUŽBY BOŽIE (SB)

Hospodin mocností je s nami, hradom prepevným je nám Boh Jákobov. Toto žalmistovo vyznanie nám pripomína najmä Boha, ktorý sa dokazuje na svätom mieste vo svojom slove a moci. My Ho takto poznávame predovšetkým na SB. V našom chráme pri krste, VP, modlitbách a spevoch, pri kázaniach a spoločensťve. SB majú vždy dôstojný, agendou predpísaný, ale zároveň aj novými formami doplnený a ozdobený priebeh. Zapájanie laikov je už neodmysliteľnou súčasťou. Podobne aj hudobné vstupy našej kapely sú vami srdečne prijímané. Je to obrovský posun v našom myslení, ktoré si 40 ročnou medzerou vytvorenou ateizmom len veľmi ťažko nachádzalo cestu k novým formám, ktoré vo svete boli už bežné a samozrejmé. Prispievajú určite k tomu aj **Rodinné SB**. Majú vždy peknú účasť. Týmito SB chceme otvoriť priestor najmä pre strednú generáciu. Na prípravu máme ako CZ tím ozaj skvelých ľudí z ESŠ a BŠ. Neraz sa stane, že na SB sa objaví otecko, či mamička, ktorí sú v kostole po prvý krát, hoci pochádzajú z evanjelických rodín. Niekde sme niečo zanedbali a teraz sme povinní to doháňať. Chvála Bohu, že sa nám darí. Na SB sme v roku 2017 boli potešení kázňami viacerých duchovných našej cirkvi (senior Marián Kaňuch, Marek Szaboo, Martina Tlkancová, Michaela Kušnieriková, Katarína Valčová, Michal Valčo, Natália Kacianová a Adrian Kacián). Pravidelne kázali brat farár Milan Kubík a sestra kaplánka Slávka Danielová. Témy kázní a SB viac-menej odzrkadľovali perikopický systém predpísaný Chrámovou agendou.

HLAVNÉ SB prebiehali po celý rok, spolu 53-krát s priemerným počtom 246 duší (-27). **Ranné SB** v počte 47 si zachovávajú stabilnú účasť už niekoľko rokov v priemere 72 duší (+1). **SB na filiálkach** slúžime na Bystričke, v Dražkovciach a Diakovej. Vďaka milým sestram presbyterkám *Viere Brnovej, Eve Jesenskej, Nadi Kondekovej, Viere Maršalovej, Anne Kohútovej a Darine Tupej* sú tieto stretnutia vždy pekne pripravené, najmä na sviatky a rôzne výročia. Trápi nás však slabá účasť. Určite by pomohla práca s deťmi priamo v týchto dedinách. Vzťahy s obcou a starostami sú výborné. V roku 2017 sme SB na fíliach Diaková a Dražkovce zadržali každú druhú stredu, čím sa zvýšila aj účasť. **SB v UNM** – správa o tejto činnosti v časti Zborová diakonia.

SB V DOMOVOCH SOCIÁLNYCH SLUŽIAB prebiehali pravidelne na DSS Ladoveň a DSS MedikM. Takmer vždy v spojení s VP. Táto služba má zvláštny pastorálny charakter. Je vykonávaná v náročnom prostredí starých ľudí, často opustených a očakávajúcich na smrť. SB neraz pokračujú pri posteli veriaceho. Je to akiste aj veľká Božia milosť, takto môcť slúžiť Božím slovom. Aj v tejto veci by sme ako CZ mali bojovať o človeka – farára na plný úväzok. Pod jeho kompetenciu by spadala služba aj pre našu Univerzitnú nemocnicu. Katolíci nás v tejto veci dávno predbehli a na práci nemocničných kaplánov si dajú mimoriadne záležať. O potrebe tejto služby svedčí aj počet duší pri VP – 510 v roku 2017.

BIBLICKÉ HODINY A ŠTÚDIUM BIBLIE. V prvom polroku 2017 sme dokončovali tému Skutky apoštolské od 15 kapitoly: veľké a zásadné postavy prvej cirkvi, evanjelium ide do sveta, konflikty v CZ, striedania generácií, evanjelium v okovách. Tému sme zakončili kvízom a pekným spoločenstvom. Od septembra sme si robili výklady vybraných žalmov. Stretnutia sú pohodové, takmer vždy spojené s diskusiou, piesňami a modlitbami. Stretli sme sa 37-krát s priemernou účasťou 16 duší. Ak sa má stať Boh pre nás hradom prepevným, tak sa musíme zapojiť do seriózneho skúmania Písma. Pozývame aj ostatných.

SAKRAMENTÁLNE VÝKONY

KRST SVÄTÝ. Kde nájsť istotu, o ktorej rozprava žalmista v 46 žalme? *Preto sa nebojíme, keby sa aj prevrátila zem a vrchy klátili sa v srdci mora. Nech hučia, nech sa penia jeho vody, nech sa zatrasú vrchy jeho vzdutím. Hospodin mocnosť je s nami, hradom prepevným je nám Boh Jákobov!* Nedá sa nájsť inde, ako v Božích zaslúbeniach a skutkoch. Krst svätý je najväčší skutok Božej lásky a istoty spásy pre strateného človeka. Veď v ňom sa nám zvestuje vykupiteľské dielo Božieho syna vybojované na kríži, spečatené vzkriesením, v ňom sa nám zaslubuje prítomnosť svätého Ducha. Áno, niektorí namietajú, že je to málo, že je potrebné aj dielo človeka, jeho viera a skutky, preto aj niektorí, takto pomýlení, krst opakujú aj niekoľkokrát. Je to stará, dejinami sa tiahnuca náboženská choroba, zvaná anabaptizmus – novokrstenectvo, ktorá viac pri svojej spáse pozerá na človeka, než na Boha. Uznávame, že nie je jednoduché prijať Krista, ktorý všetko urobil pre našu spásu. Vyrovnat' sa s tým, že my nič z vlastnej sily a vôle nezmôžeme, ale práve v tom je tá istota, že stojí za našou záchranou iba Boh a dielo Pána Ježiša Krista. Krst je povinnosťou pre človeka a nie pre Boha. Je aj nádejou, ktorú prežívame v spoločenstve viery, v našich zhromaždeniach, na SB. V roku 2017 sme sa tak radovali 55 krát (-15). Chlapcov bolo pokrstených 29, dievčat 22 a 4 dospelí.

VEČERA PÁNOVA. Ďalším, veľkým znakom a znamením Božej prítomnosti je VP. Boh je prítomný nie pre vieru farára, alebo cirkevníkov, ale pre svoj sľub (*toto je moje telo, toto je moja krv..*). Pre nás to má obrovský soteriologický, teda spásonosný význam. Vo VP sa nám ponúka odpustenie hriechov. Opäť a opäť nám je to pripomínané. Naviac viditeľným, hmatateľným spôsobom. **Veľká VP**, aj v roku 2017 sa tešila vašej obľube. Aj vďaka tejto forme sa zvýšila účasť (a to aj napriek poklesu v roku 2017) takmer o 60% oproti rokom 2011-2014. V roku **2017** prijalo **VP 3687 komunikantov**. Tešíme sa z tejto správy a ďakujeme pánu Bohu za takúto možnosť. V chráme 3151, doma 26 a v DSS, UNM 510 komunikantov. Aj touto cestou vás pozývame k VP po každých SB.

BENEDIKTÓRNE VÝKONY A MISIJNÁ PRÁCA

SOBÁŠE. V roku 2017 bolo v našom zbore uzatvorených 28 (+16) sobášov. Z toho 8 bolo čisto evanjelických. Sobáše predchádza pastorálna príprava. Pri rozvedených je nutné žiadať stanovisko Dištriktuálneho biskupa – dišpenz. Sme vďační za seminár v rámci Národného týždňa manželstva, na ktorom sa zúčastnili najmä tu v chráme božom zosobášené páry. Opäť len konštatujeme, že sobáše výkony majú pekný slávnostný a radostný priebeh aj vďaka sestrám kantorkám, bratovi kostolníkovi a sestrám speváčkam *Alene Šajdákovej, Jane Gajdošíkovej, Barborke Sopoligovej a Gabike Kubíkovej*. A tiež spevokolu. Sobáše prevádzal najmä brat zborový brat farár, ďalej sestra kaplánka a tiež sestra školská spirituálka, ako aj farári z okolitých CZ. O týchto náležitostiach sa vedie dokumentácia.

POHREBY. Pohreby sú vážnym, duchovným okamihom pre zarmútené rodiny. Cítíme to najmä pri prípravách na pohreb, keď sa stretáme s rodinou zosnulého. Je to veľmi osobná záležitosť, na hrane medzi časnosťou a večnosťou. Nie všetci si to takto prežijú. Najmä tu v Martine (iné je to na fíliach), cítiť pozostatok ateistickej výchovy na nových generáciách. Pohreb je cirkevný, lebo

zosnulý si to prial, ale nič viac. Možno až polovica pohrebov je v takejto atmosfére. Z pohrebu sa potom často stáva miesto evanjelizácie, kde sa pozostalí prvýkrát stretnú s Božím slovom. Máme však skúsenosť, že ich to osloví a prídu aj do kostola. Znovu chcem upozorniť, najviac oslovených ľudí sa do cirkvi vracia práve cez tieto bolestné udalosti. Je to iste veľká milosť. Ďakujem všetkým, ktorí nás v tom podporujú a pozostalým rodinám aj týmto spôsobom pomáhajú. Pohrebné výkony sme vykonávali v kostole a v domoch smútku v meste a na filiálkach. Ďakujeme nášmu spevokolu, bratovi kantorovi *Jánovi Žingorovi*, našim kantorkám a sestre kaplánke, ale aj bratom a sestrám zo zboru, ktorí sa usilujú skvalitniť tieto smútočné podujatia svojím spevom. Pochovaných v nádeji večného života bolo 34 (-13) osôb.

MODLITEBNÝ ŽIVOT. Modlitba je základ každého živého vzťahu s Bohom. Pán Ježiš sa modlil niekedy aj celú noc. V roku reformácie sme si pripomenuli dr. Martina Luthera, ktorý často hovorieval: *dnes mám dvakrát toľko roboty ako inokedy, musím sa dvakrát toľko modliť*. Modlitby našich modlitebníkov sú potrebné pre celý náš CZ. Modlitebné skupiny sa stretávajú v **utorok** o 16h a v **nedeľu** o 9,30h pred hlavnými SB. Tieto stretnutia vedú brat *Daniel Šido* a *Jaroslav Karásek s manželkou Evkou*. Ste srdečne pozvaní aj ostatní. **Modlitebné týždne** sme pripravili v priebehu celého roka niekoľkokrát. Začali spoločnými modlitbami za jednotu kresťanov na Aliančnom modlitebnom týždni, ktorý sme uskutočnili v spolupráci s bratmi a sestrami z RKC, GKC. Pokračovali sme pôstnym a adventným modlitebným stretávaním (témy si pripravili členovia nášho CZ). Novou aktivitou je **Noc modlitieb**. Pripravila ju sestra kaplánka. Počas tejto noci sa vystriedalo tak do 50 modlitebníkov. Bolo to veľkým povzbudením vo viere a nádejom pre náš CZ, že naša budúcnosť je v Božích rukách. zneli tiež svedectvá, rozhovory a chvály. V roku 2018 chceme stráviť na modlitbách noc na bielu sobotu. Dávame do pozornosti.

PRÁCA S MLÁDEŽOU A DORASTOM. Práca s mladými je náročná úloha. Mládež je dynamický organizmus, stále sa meniaci, čakajúci na nové metódy, postupy a obsahy. Ak sa nachvíľu „zaspí“, vzniká veľká trhlina. Stráca sa kontinuita a je len veľmi ťažké znovuvybudovať zdravé jadro. Na jednej strane je potrebné zachovať hodnotu a smerovanie ku Kristu, na druhej sa potrebujeme viac otvoriť témam mladých. Nebáť sa viesť diskusie, načúvať aj novým prichádzajúcim členom. Toto si však vyžaduje kvalitného vedúceho, trebárs aj na plný úväzok. Skúsenosť jasne hovorí za takýto model, zvlášť ak ide o taký CZ ako v Martine, kde je aj veľká EŠS a v nej 500 dorastencov. S láskou toto zatiaľ vyplňajú vedúci *Martin Uhrin* a *Milan Bruncko ml.* a tiež *Janka Blahová*, *Michaela Dutková*, *žiaci nášho evanjelického gymnázia*, *kapela* a iní. Stretnutia bývajú v piatok večer. Sú tematicky usporiadané vždy s výkladom Božieho slova, modlitbami, piesňami a osobnými svedectvami. Z týchto stretnutí máme veľkú radosť. Každý piatok sa stretne v priemere 30 (+2) mladých. Výklady si pripravovali vedúci, ale aj mládežníci navzájom. Témy boli rôzne, život Abraháma, Správny smer, Pozdrav, Otvor mi oči, Prerábky, Radosť, Pokrm, Múdrosť, Duch Svätý, Siet', Viera.. Podarilo sa nám pripraviť aj jednu **Turčiansku mládež (130)** s témou Je Boh On-line? Výkladom poslužil brat farár *Beňuch* zo Sučian. S mládežou sme v roku 2017 absolvovali niekoľko výletov, **víkendoviek** vo Veľkom Slavkove a najmä **letný biblický tábor** v na Počúvadle, ktorý žiaľ pre virózu skončil v polovici týždňa. Zúčastnilo sa na ňom 47 mládežníkov. Ďakujem touto cestou za pomoc všetkým dobrovoľníkom a spolupracovníkom, ktorým nie je jedno, ako dorast našej spoločnosti bude vyzeráť o pár rokov. Nech nám Pán Boh žehná v tejto práci.

PRÁCA S DEŤMI. V roku 2017 sa **besiedka** stretávala každú nedeľu, okrem letných prázdnin, v budove starého gymnázia. Spolu sme sa na nedeľných besiedkach stretli 29-krát, s priemernou účasťou detí od 15-18. Vďaka patrí všetkým učiteľom besiedky, ktorí si s nadšením, ochotou a dôsledne pripravovali na každú hodinu. Boli to sestry: *Janka Farbáková*, *Alenka Hulejová*, *Lenka Dočekalová*, *Patrícia* a *Vlado Jonášovci*, *Katka Mrázová*, *Zuzka Kubíková*. 2x do mesiaca sa stretáva aj **dorast**, ktorý sa snaží zachytiť najmä pred- a konfirmačnú mládež. Je to všetko v začiatkoch, ale veríme, že sa aj táto aktivita uchyťí. Chceli by sme povzbudiť rodičov, starých rodičov, aby teda

svoje deti, vnúcatá na tento nedeľný dorast posielali. Dorast viedli, vedú: Zuzky Kubíkové, Dominika Trofimenková, Dominka Kopšová. Aktívne sa zúčastňujeme na **Rodinných službách Božích** – nielen deti, ale aj učителиa besiedky, ktorí pomáhajú pri stvárňovaní aktivít, tzv. „crafts“ po odchode detí z kostola do Biblickej školy. V minulom roku sme spolupracovali na 8 Rodinných SB a tešíme sa zo všetkých detí a rodičov, ktorí na tieto SB prichádzajú. Detská besiedka si pripravila **program cez veľkonočné aj vianočné sviatky**. Zorganizovali a pripravili sme aj **tvorivé dielne na Deň detí a Zborový deň**. Tieto tvorivé dielne mali veľký úspech a deťom, ale aj dospelým sa tvorivé aktivity veľmi páčili. Vďaka patrí všetkým učiteľom aj rodičom, ktorí prispeli svojimi darmi a nápadmi. Zorganizovali sme **Letný detský denný biblický tábor** – v dňoch od 17.-21.7.2017, na ktorom sa zúčastnilo 50 detí a 22 pracovníkov s deťmi. Za ich službu a ochotu im veľmi pekne ďakujeme. Téma tábora bola: **Ježiš je stále s nami**. Zakončili sme ho spoločnou párty spolu s rodičmi detí, kde vystúpili s malým programom v nedeľu 23.7. Potom deti vystúpili s piesňami a programom aj v kostole, na SB. 2. decembra 2017 detská besiedka v spolupráci s cirk. zborom zorganizovala veľmi úspešnú akciu, ktorá sa už niekoľko rokov opakuje – **Adventné vence**. Stretávame sa v aule Bibl. školy. Záujem o robenie adventných vencov narastá. Tento rok sme mali vyše 70 záujemcov, zakúpili sme viac ako 100 vencov, celkovo prišlo okolo 150 prítomných: rodičia s deťmi, dokonca aj celé rodiny. Tento rok sme sa rozhodli, že v jednej z tried urobíme pre deti aj tvorivé dielne, kde si budú môcť deti vyrobiť malé vianočné ozdôbky, pohľadnice a i. Rodičia aj deti hodnotili tento nápad kladne. Veríme, že Adventné vence budeme môcť usporiadať aj budúci rok.

Budeme veľmi radi, keď budú členovia CZ – rodičia, starí a krstní rodičia, deti prinášať na besiedku, dorast, resp. na aktivity, ktoré bude či už besiedka alebo cirk. zbor pre deti organizovať. Potrebná je tiež každá ochotná ruka, každý ochotný človek. Všetci, ktorí by chceli pomôcť, sú vítaní. Veríme, že deti sú podstatnou súčasťou a svedectvom živého CZ. Prosíme tiež o modlitby, ktoré sú našou veľkou posilou a pomocou; cítime ich účinky a požehnanie. Ďakujeme. Chcem sa srdečne a úprimne poďakovať všetkým učiteľom, pomocníkom, rodičom, priaznivcom za ich prácu, podporu, nadšenie, cenné rady a povzbudenie, za doterajšie modlitby a akúkoľvek pomoc pre našu besiedku. Vkladáme sa do Božích rúk – túžime sa stať pravdivými a vernými svedkami Božej veľkej milosti prejavenej v Pánovi Ježišovi Kristovi.

Za nedeľnú besiedku – S. Danielová

VYUČOVANIE NÁBOŽENSTVA. V školskom roku 2017/2018 sa vyučuje na 6 základných štátnych školách, kde je dokopy 84 (+15) žiakov a na 3 štátnych stredných školách, kde máme spolu 26 (-15) žiakov. Vyučujú pedagógovia: *Ružena Jurisová, Roman Valanec, Slávka Danielová a Milan Kubík*. Vyučuje sa podľa platných osnov ECAV. Počet detí na vyučovaní evanjelického náboženstva na ESŠ bol 392 na EZŠ, 195 na Ev. gymn. a 70 detí našej Ev. materskej školy. Celkový počet na ESŠ je 657 žiakov. Na ESŠ učia náboženstvo *Natália Kacianová, Jana Bosáková, Tomáš Gulan, Katka Froľová, Luboš Froľo, Milada Hroboňová, Adrian Kacian, David Daniel a Milan Kubík*.

KONFIRMAČNÁ PRÍPRAVA. V roku 2017 bolo konfirmovaných 37 duší (-4), z toho 34 detí a 3 dospelí. Konfirmačná slávnosť sa končí slovami evanjelickej hymny, ktorá nás upomína na slová nášho žalmu: *Hrad prepevný je Pán Boh náš, zbroj výborná i sila, z každej núdze vytrhne nás, ak by nás zachvátila, veď starý nepriateľ zničiť by nás chcel, veľká moc a klam strašná jeho je zbraň, v svete nemá rovného*. Chce konfirmantom ukázať jasnú istotu v ich ďalšej duchovnej orientácii. Upozorňuje ich na to, že aj iný má o nich záujem. *Starý nepriateľ* si, žiaľ, robí svoju prácu veľmi poctivo. Cirkev už niekoľko desaťročí nedokáže zachytávať konfirmantov, tak akoby sme si predstavovali. Sami tento boj nezvládneme, lebo *nemá v svete rovného*. Je potrebná účasť nás všetkých na sprevádzaní týchto mladých rozkvitajúcich členov našej cirkvi. A keď sa nás opýtajú, kto je ten Pán Ježiš Kristus, máme im vedieť zodpovedne a zrozumiteľne odpovedať. *Pýtaš sa, kto je ním? Ježiš, Boží Syn, Ten zachránil svet, iného Boha niet, On napokon zvíťazí!* Konfirmačná

príprava prebiehala z knižiek *Verím a sľubujem* a vybraných kapitol z knihy *Svetlo – biblické histórie*. V prvom aj v druhom ročníku je spolu niečo cez 35 detí. Konfirmačné vyučovanie vedú: sestra kapláňka *Slávka Danielová* a brat farár *Milan Kubík*. Konfirmačnú slávnosť plánujeme na nedeľu 13. 5. 2018.

SPOLOČENSTVO RUČNÝCH PRÁC. Rok 2017 bol 21. rokom od vzniku spoločenstva krúžku prác a 11. rokom ako tento krúžok pracuje pod vedením sestry Vierky Marečkovej. V priebehu tohto roku sme sa stretli celkom 37 krát s priemernou účasťou 13 sestier z celkového počtu 17. Aj v tomto roku bolo vytvorené množstvo krásnych ručných prác. Obohacujeme nimi príležitostné návštevy cirkevného zboru, pravidelné letné návštevy bratov a sestier z USA a žiakov 1. ročníka EZŠ. Napriek vysokému veku našich sestier, ktorých priemerný vek je 77, 6 roka, krúžku sa darí. Naše stretnutia sú obohacované rôznymi výkladmi, ktoré nám pri svojich návštevách poskytuje brat farár, ako aj príležitostnými vystúpeniami žiakov materskej školy a EZŠ. Nie jedna vyšívaná, alebo háčkovaná dečka, prikrývka, či obrúsok zdobí domácnosť či už u nás, alebo v cudzine. Nie jeden muž sa pýši, alebo príležitostne hrdo nosí vyšívanú slovenskú košeľu. Súčasťou našich stretnutí sú pravidelne odriekané modlitby, spievané duchovné piesne a čítané Božie slovo. Pán Boh prikázal svojmu ľudu prinášať obete. Aj my svojou činnosťou Mu prinášame svoje veriace a kajúce srdcia, obetujeme Mu svoju vôľu, svoje ústa a celý život svoj. Obetujeme sa Mu, pokiaľ sme ešte vo veku a primeranom zdraví, kým neležíme choré na lôžku. Pane Bože, daj nám na to sily, svojho Svätého Ducha a naďalej požehnávaj ruky našich sestier, obdar ich trpezlivosťou a spokojnosťou do ďalších rokov ich pracovitého života. Ty Pane, ktorý si ten istý včera, dnes i naveky, vypočuj naše prosby a buď s nami všetkými teraz i navždy. Amen

Za krúžok ručných prác napísala Viera Marečková

SPEVOKOL, HUDBA V CZ A KAPELA. **Spevokol** v roku 2017 viedla sestra farárka z Vrútok *Janka Bosáková* a po organizačnej stránke setra *Janka Gajdošíková*. Pri vedení spevu a nácvikov pomáhali *Olinka Vongrejová* a krátko aj *Danka Borcovanová*. Okrem tradičného poslúženia na SB v našom CZ (asi 18 krát) sme zaspievali niekoľko krát u rím-kat, ďalej: Turčianské Jaseno – zjavenie KP mudrcom, Príbovce – prehliadka spevokolov Turca, Vrútky. Spevokol poslúžil aj na Seniorátnom dni v septembri na slávnostných SB. V rámci reformačných osláv sme zaspievali niekoľko piesni v obchodnom dome Tulip Martin. Dva dni sme strávili na Gemeri, v Rožňave. Spevom a Slovom Božím sme potešili veriacich v ich ťažkom zápase viery. Pre náš spevokol to bola požehnaná chvíľa. Požehnanou chvíľou bol aj Adventný koncert, vždy pekne vami, milí moji cirkevníci, navštívený. Ďakujeme za prípravu *Andrejke Borcovanovej* a našej dirigentke. Počet členov spevokolu je okolo 40. Nácviky bývajú pravidelné, najmenej raz do týždňa. Ďakujeme všetkým podporovateľom. V tejto časti chceme spomenúť aj **hudobné stvárnenie SB** a bohoslužobných podujatí. Táto požehnaná služba je v rukách našich kantorov, ktorým aj touto správou srdečne ďakujeme. V roku 2017 to boli: *Ján Žingor, Štefan Husár, Olinka Vongrejová, Slávka Danielová, Lenka Kramárová a Martina Šuvadová*. Spomeniem aj **našu-školskú kapelu**, ktorá je už pevnou a veľmi kvalitnou súčasťou SB, činnosti ESŠ a tiež stretnutí mládeže. Viedie ich pán učiteľ *Tomáš Gulán*. Ďakujeme členom: *Barborke Sopoligovej, Jankovi Drahošovi, Jakubovi Simonidesovi, Terke Kuchelovej, Nad'ke Bukovinskej, Lukášovi Bahurinskému, Márii Šimovej a Gabike Kubíkovej*. Noví členovia: *Ján Hlavaj a Zuzana Dagmar Kubíková*.



ZBOROVÁ DIAKONIA. Je to skúsenosť viery, ktorú môžeme podporiť príkladmi z domáceho prostredia i zo sveta, že svedectvo lásky oslovuje človeka najúčinnejšie. I zborová diakonia sa aj v uplynulom roku snažila naplňať tento cieľ. Službu, ktorú zabezpečuje cirkevný zbor, by som chcela rozdeliť do viacerých oblastí.

Snáď tou, ktorá má vo svojom zbere nezastupiteľné miesto je návštevna služba.

Cestou ochotných dobrovoľníkov navštevujeme bratov a sestry, ktorých povzbudí vo viere návšteva nás mladších. S Božím Slovom a modlitbou posilňujeme tých, ktorým zdravotný stav už nedovoľuje zúčastňovať sa diania v cirkevnom zbere.

Dobrovoľníci zabezpečujú a napomáhajú zborovému farárovi pripravovať rôzne príležitosti. Návštevy jubilantov, Večeru Pánovu pre seniorov či rôzne charitatívne zbierky pre pomoc tých najbiednejších. Už niekoľko rokov sú to aj návštevy v nemocnici či v zariadeniach sociálnych služieb. V UNM každú nedeľu o 11.00 hod ponúkame Služby Božie všetkým, ktorí potrebujú posilnenie a povzbudenie vo viere a svedectvo o sile Božej lásky. Túžime po tom, aby túto možnosť využívalo čo najviac pacientov alebo zamestnancov nemocnice. O potrebe návštev pacientov nás informuje aj duchovný z rímsko-katolíckej cirkvi.

Od roku 2002 poskytujeme aj opatrovateľskú službu prostredníctvom zborovej diakonie. V uplynulom roku sme zabezpečovali prostredníctvom opatrovateliek CZ (p. Bugáňová, p. Blahušiaková, p. Blahová, p. Živicová) službu v štyroch rodinách. Naše opatrovatelky odpracovali 4 806 hodín. V týchto rodinách už niekoľko rokov pomáhame pri pokojnejšom a zmysluplnejšom prežívaní staroby. Touto cestou sa chceme poďakovať vedeniu mesta Martin. Bez finančného príspevku, ktorý dostávame každý rok, by sme túto službu nemohli poskytovať. Pomoc sme nezabezpečili len v evanjelických rodinách, ale aj v rodine, ktorá sa nehlási k žiadnemu náboženskému vierovyznaniu.

O potrebe tejto pomoci sa mohli mnohí dozvedieť aj počas Evanjelického víkendu, keď vedúca zborovej diakonie v rámci prednášky odprezentovala túto činnosť. Pracovníčky diakonie počas celého roka 2017 vypomáhali aj pri príprave obcerstvenia na rôznych cirkevných akciách. Niekoľkoročné skúsenosti chcem zdôrazniť aj v tejto správe. Ak už nepostačuje pomoc v domácom prostredí, opateru môže ponúknuť SED v Sučanoch (www.dobrypastier.eu).

Kvalita diakonie, jej schopnosť prebudiť Božie dary zverené jednotlivým členom cirkvi je nesmierne dôležitá. Ak sa stávame citliví voči utrpeniu blížnych, rastie nielen jednotlivec, ale aj cirkevné spoločenstvo. Spoločne sa snažme o vzájomné duchovné budovanie.

Za ZD sestra riaditeľka Lenka Taškárová

MISIJNÉ AKTIVITY CZ. V roku 2017 sme navštívili Gemer za účelom hľadania kontaktov, ktorými by sme mohli rozvinúť misijnú spoluprácu. Našli sme CZ Rožňava, ktorý má pekne vedenú prácu s deťmi. V CZ funguje už viac ako 10 rokov MŠ. CZ pracuje v podmienkach tzv. hladových dolín a vidíme tu možnosť krásnej pomoci. Na tento rok však brat farár je na ročnom pobyte v zahraničí. Po jeho návrate chceme tieto veci dotiahnuť. K misijným aktivitám patria aj spoločné projekty s ESSMT. Nech Pán Boh požehná prácu týchto nových nástrojov misie a evanjelia. Každoročne sa tešíme zo zbierok v našom CZ pre bezdomovcov a pre Katolícku charitu, ktoré každoročne pripravujeme. **Právna pomoc.** Cirkevný zbor poskytuje právnu pomoc rodine *Ševrlovej*. V roku 2016 došlo vďaka zapojenia Centra právnej pomoci, Žilina k pozitívnemu obratu v zložitej majetkovo právnej kauze. Veríme, že s Božou pomocou sa nám podarí v roku 2018 tento zložitý prípad vyriešiť. Tento právny problém si vyžaduje čas a trpezlivosť. Naš cirkevný zbor je pripravený pomôcť aj iným záujemcom, členom nášho cirkevného zboru zo sociálne slabších rodín. Ďakujeme bratovi *Jaroslavovi Karáskovi*.

SPOLOČENSTVO MILOVNÍKOV PRÍRODY A TURISTIKY. Aj v roku 2017 spoločenstvo milovníkov prírody a turistiky v našom zbore z Božieho požehnania absolvovalo množstvo krásnych výletov do prírody. Zorganizovalo a uskutočnilo 23 celodenných výletov. Na každom výlete sa zúčastnilo 4 do 10 turistov. Spoločenstvo vedie brat *Jaroslav Karásek*.

OSTATNÉ STRETNUTIA A AKTIVITY S PRAVIDELNÝM STRETÁVANÍM. Futbal YMCA viedol *Igor Plíž*, kalanetiku *Anna Borcovanová*. Naďalej sa pravidelne konali stretnutia rôznych menších skupiniek.

ZVLÁŠTNE A DÔLEŽITÉ UDALOSTI V SKRATKE. Táto časť chce čitateľom poskytnúť v stručnej podobe, čím všetkým sme v roku 2017 spoločne prechádzali.

- V nedeľu 8. januára sme začali **Medzinárodný modlitebný týždeň Evanjelickej aliancie 2017**. Témou týždňa bolo Lutherovo učenie - jedine Kristus, jedine Písmo, jedine viera a jedine milosť. Modlitebný týždeň sme ukončili **Ekumenickým stretnutím** v sobotu 14. januára v Biblickej škole. Tešili sme sa z účasti bratov a sestier z rímsko-katolíckej a grécko-katolíckej cirkvi.
- Vo štvrtok 26. januára sme mali prezentáciu „**Náboženský život Slovákov v Kanade**“, ktorú pripravil náš hosť z Kanady Ondrej Mihál. Okrem zaujímavého výkladu sme si pochutili na ním upečenej slovenskej štrúdlí a klobáskach, ktoré tradične robia Slováci v Toronte.
- V piatok 27. januára navštívil Národnú transfúznú stanicu v Martine 13 členný tím študentov a pedagógov našej evanjelickej školy, s cieľom podeliť sa o tú najvzácnejšiu tekutinu – krv.
- 27. – 29. januára sa uskutočnilo v rímsko-katolíckom kostole v Martine **Trojdnie modlitieb matiek**. Zúčastnili sa na ňom aj sestry z nášho cirkevného zboru.
- 12. februára sme mali v Biblickej škole v rámci **Národného týždňa manželstva** prednášku „Tajomstvá manželstva“, ktorú pripravila Mgr. Mária Ďuríková. Tešili sme sa z peknej návštevnosti a požehnaného času.
- 16. februára sme sa zúčastnili **divadelného predstavenia „Luther“**, ktoré zahrali žiaci nášho evanjelického gymnázia. Predstavenie bolo v Mestskej scéne Martin.
- 25. februára sa v penzióne Čierna pani uskutočnil **prvý študentský ples evanjelického gymnázia**. Študenti ďakujú všetkým zúčastneným za skvelú atmosféru a vynikajúcu zábavu.
- 27. februára – 4. marca sa zúčastnilo niekoľko bratov a sestier z nášho cirkevného zboru **seniorského pobytu v kúpeľoch Dudince**, ktorý organizoval Turčiansky seniorát.
- 3. marca sa zúčastnilo mládežníckej víkendovky vo Veľkom Slavkove 14 mládežníkov a 2 vedúci. Témy: Bez signálu, V dielni.
- marca sa uskutočnila v rímsko-katolíckom kostole v Martine prednáška „**Moc modlitby a pôstu**“, na ktorej sa zúčastnili aj bratia a sestry z nášho cirkevného zboru.
- V nedeľu 5. marca sa v našom kostole uskutočnil **benefičný koncert organovej hudby**. Účinkovali: Martin Augustín, Mária Kordiaková a Marta Gáborová. Peknú offeru 600 € sme venovali na čiastočnú opravu kostola v Hybe, ktorý je po požari.
- V sobotu 25. marca sa v telocvični zborového domu uskutočnil **turnaj v stolnom tenise**, v ktorom súťažili učitelia a žiaci ESŠ spolu s deťmi z komunitného centra **Bambusky**.
- V nedeľu 26. marca sa konal v cirkevnom zbore Sučany na Lipovci **seniorátny konvent**. Zúčastnili sa na ňom aj naši volení delegáti. Boli schválené správy, prihovoriť sa brat biskup VD Slavomír Sabol.
- a 2. apríla navštívil náš **spevokol spolu s bratom farárom Gemer**. Vystúpili v Rožňave a zastavili sa v Štítniku a Betliari. S oblasťou na Gemeri plánujeme rozšíriť spoluprácu a podporu.
- **Detské služby Božie** v rámci hlavných služieb Božích sa nám stále lepšie osvedčujú. Mali sme ich 15. januára, 12. februára a 12. marca. Ďakujeme všetkým, ktorí ich s láskou pripravujú.
- 8. apríla sme mali **modlitebný týždeň**, počas ktorého sme sa modlili a zamýšľali na tému „Kto sme v Kristovi“.
- 11. apríla bol v našom kostole **koncert Cantica Collegium Musicum Martin**.
- 26. – 30. apríla sme sa zúčastnili prenosu **proChrist**, ktorý bol z kinosály z Liptovského Hrádku do cirkevného zboru v Záturčí. Téma večerov bola „Pre Teba“.
- **Slávnosť konfirmácie** sme mali 28. mája 2017. Mali sme 33 konfirmandov. Skúška bola 27. mája v aule Biblickej školy.
- 21. mája sa konalo v cirkevnom zbore v Žiline podujatie k 500. výročiu reformácie.
- **Evanjelický víkend** sme mali 3. a 4. júna. 3. júna bol Deň detí ESŠ s bohatým programom pre všetky vekové kategórie. Účastníci si pochutili na guláši a výbornej fazuľovej polievke. V nedeľu 4. júna sme mali von na Memorandovom námestí rodinné služby Božie s bábkovým divadlom, vystúpením zborového spevokolu a Večerou Pánovou. Po službách Božích sme zotrvali na rozhovoroch pri domácom občerstvení. **Plagát**
- 24. júna usporiadala Evanjelická spojená škola cyklo - jazdu z Martina do Kremnice a späť. Účastníci išli na bicykloch „**Langsfeldovou poslednou cestou**“. Zúčastnili sa jej aj členovia nášho cirkevného zboru. **foto**
- Tiež 2. júla ESŠ zorganizovala spolu s našim cirkevným zborom výlet za deťmi do detského domova v Necpaloch pod názvom „Keď bicykluješ srdcom“.
- **Misijné dni VD ECAV** sa konali 20. – 23. júla v Ľubovnianskych kúpeľoch. Téma: Obnovme svoj dom.

- 27. 8. – 3. 9. sme robili spolu s Evanjelickou spojenou školou **zbierku školských pomôcok** pre deti zo sociálne slabších rodín. Ďakujeme všetkým, ktorí pomôcky pre deti priniesli.
- 3. septembra sme venovali nedeľu **Veni Sancte Spiritus** začiatku školského roku. Bolo tiež požehnanie detí, študentov a učiteľov. Kázal brat farár Milan Kubík.
- 10. septembra bol v našom cirkevnom zbore **Seniorátny deň Turčianskeho seniorátu**. Na službách Božích, ktoré sme mali na Memorandovom námestí kázal brat senior Marian Kaňuch. Dopoludnia sme mali rôzne semináre pre dospelých a programy pre deti, dorast a mládež. Po spoločnom obede bol tiež bohatý program a záverečné stretnutie v kostole. Večer sa bratia a sestry zúčastnili na opere Hrad prepevný, ktorá bola v evanjelickom kostole v Necpaloch. Sme vďační Pánu Bohu za požehnaný seniorátny deň. Počet zúčastnených asi 900 duší. **plagát**
- V sobotu 14. októbra sa na Memorandovom námestí uskutočnili už tradičné „**Dožinky**“.
- V nedeľu 15. októbra sme mali vo vyzdobenom kostole plodmi z našich záhrad „**Poďakovanie za úrody zeme**“. Návštevou bratov a sestier zo Slatiny nad Bebravou mali SB ozaj slávnostný a vznešený charakter. Kázala sestra farárka Martina Tilkancová. Po skončení SB sme mali spoločný obed a obhliadku mesta Martin.
- Od septembra sme začali vyučovanie náboženstva na základných a stredných školách, začala fungovať detská besiedka, biblické hodiny, stretávanie mládeže a Rodinné služby Božie.
- **Vymenili sme vchodové dvere** na faru, do pivnice a do kostolníckeho bytu. Tiež sme vymenili niektoré okná na fare. Dokončili sme rekonštrukciu sakristie. Previedli sme rekonštrukciu pohonov zvonov a generálnu opravu vežových hodín.
- **Oslavy 500. výročia Lutherovej reformácie** v našom cirkevnom zbore sme mali 28. – 31. októbra 2017. Tešili sme sa bohatej účasti našich cirkevníkov na všetkých akciách a ďakujeme za Božie požehnanie. **plagát**
- 5. novembra sme si na službách Božích pripomenuli **Pamiatku zosnulých** v Martine a 1. novembra v Dražkovciach a Diakovej.
- Kresťanské cirkvi v Martine v spolupráci s mestom Martin uskutočnili pri 75. výročí spomienky na deportácie Židov z Martina. **Kajúcna tryzna** bola 5. novembra v Dome smútku v Martine a modlitba Kadiš na Židovskom cintoríne.
- V nedeľu 12. novembra o 17.00 hod. bol v našom kostole koncert k Svetovému dňu predčasne narodených detí. Organizovala ho Univerzitná nemocnica Martin, Neonatologická klinika. Účinkoval Súbor starej hudby FLAUTUS VOCIS.
- V nedeľu 26. novembra sme mali počas hlavných služieb Božích **zborový konvent**. Odsúhlasili sme na ňom predaj malého pozemku parcely E 3479 zapísaný na liste vlastníctva 7385.
- 30. novembra v rámci biblickej hodiny nám poslúžil brat Doc. Bohdan Hroboň prednáškou na tému Luther a Žalmy.
- V sobotu 2. decembra si už tradične deti so svojimi rodičmi **vyrábali adventné venčeky**. Organizovala ho zborová kaplánka Slávka Danielová aj so svojimi spolupracovníkmi. Prišlo okolo 150 detí a rodičov, z čoho sa veľmi tešíme.
- 5. decembra sa konal v našom kostole **Vianočný koncert** – slovenské ľudové koledy, vianočné piesne a pastorále. Účinkovala Ľudová hudba **SĽUK**-u.
- 6. decembra sa sestry z krúžku ručných prác stretli na vianočnom posedení v penzióne MartiNN, kde poďakovali Pánu Bohu za opateru a požehnanie.
- **Adventné večierne** sme začali od štvrtku 7. decembra v Martine a od stredy v Dražkovciach. V rámci adventnej večierne 7. decembra sme si vypočuli zaujímavú **prednášku Doc. Dr. M. Kovačku** na tému **Bardejovský katechizmus**. Večer bol obohatený hudobným programom.
- 13. decembra navštívili žiaci EŠ naše sestry z krúžku ručných prác s krásnym vianočným pásmom.
- 16. decembra boli ekumenické služby Božie v Dražkovciach a Diakovej. V programe poslúžili hrou na trubky bratia z nášho cirkevného zboru. Po skončení strávili čas pri spoločných rozhovoroch a pohostení.
- **Adventný koncert nášho zborového spevokolu** sa konal v nedeľu 17. decembra. Ďakujeme všetkým členom spevokolu a dirigentke Janke Bosákovej za požehnaný podvečer. **Plagát**
- 20. decembra sa konala **ekumenická pobožnosť v DSS Ľadoveň**. Veriacich pozdravil brat Tomáš Lieskovský z rim. katolíckej cirkvi a náš brat farár Milan Kubík. Členovia jednotlivých cirkví a DSS si pripravili krásny vianočný program.
- 21.12 sa konali vianočné SB v DSS MedikM.

LETNÉ TÁBORY A KURZY (ESŠ, CCE, CZ)

- **J – camp:** júl: denný tábor pre 11 – 14 ročných, v Martine. Organizátor: Biblická škola a cirkevný zbor Hales Corner Lutheran Church, Wisconsin. Počet účastníkov: 60
- **Letná biblická škola pre materskú školu:** jún. Organizátor: Evanjelická materská škola a Lutheran Church St. Andrews, MN. (4-6 rokov)
- **Letná biblická škola pre deti:** júl, Martin, organizátori: Biblická škola, Grace Lutheran Church, Naperville, Illinois a Hales Corner Lutheran Church, Wisconsin. Počet účastníkov: 200 detí od 6 do 11 rokov.
- **Kemp pre budúcich prvákov na Evanjelické gymnázium:** júl, zoznamovací tábor vedený mladými lektormi z New Heights Church, Washington, USA, triednymi učiteľmi 2 nových tried. Miesto: Novoť na Orave. Počet účastníkov: 40
- **Konverzačný kurz anglického jazyka:** júl, Organizátori: Biblická škola a New Heights Church, WA, počet účastníkov. 90
- **Biblický detský denný tábor:** 17. – 21 júla 2017, v Martine, Téma: Hľadači pokladov, vedúca tábora: sestra zborová kaplanka, počet detí: 60
- **Biblický mládežnícky tábor:** august vo pod Sitnom pri Banskej Šťavnici, vedúci. Milan Bruncko ml., Martin Uhrín a Milan Kubík, zborový farár. Téma: podobenstvá, počet mládežníkov: 50
- **Hokejový kresťanský camp** pre mladých hokejistov od 6 do 15 rokov: júl, v Martine (zimný štadión a hotel Viktória). Organizátori a sponzori z Kanady, USA a zo Slovenska, pomáhali aj mládežníci nášho cirkevného zboru. Počet účastníkov: 50 detí zo Slovenska, Čiech a z USA.

2. ORGANIZAČNÁ ČASŤ

KANCELÁRIE A ZAMESTNANCI CZ. Kancelárie farského úradu fungujú už v zabehnutom systéme. Náš cirkevný zbor bol jedným z prvých na Slovensku, ktorý si zriadil pracovnú silu na plný úväzok. Bol to dobrý krok, ktorý mnohí z vás stále oceňujete. Profesionalizovať sa zrejme budú musieť aj iné, nové potrebné funkcie a zaradenia, ktoré si doba vyžaduje. Potrebujeme pracovníkov s deťmi a mládežou, ktorí by vedeli prepojiť prácu s ESŠ a viedli prácu s dobrovoľníkmi v CZ a ESŠ. Na toto musíme nájsť aj potrebné finančné krytie. Kancelária pre taký veľký, mestský CZ, ako náš, by mala vykazovať ďaleko väčšiu aktivitu a priestor pre prácu. To sú všetko úlohy pre nové presbyterstvo. Na **plný úväzok:** *Katarína Plížová* – sekretariát. **Na dohodu:** *Mgr. Martin Uhrin* – koordinátor práce s mládežou. (od septembra 2017) **Dohoda:** *Jana Korcová* – účtovníčka. Kostolníci ako odplatu používajú služobný byt, garáž a ostatné priestory. Pravidelné pracovné stretnutia s modlitbou máme každý piatok a operatívne porady bývajú podľa potreby. Ďakujeme našej dlhoročnej pracovníčke sestre *Kataríne Plížovej* za vedenie kancelárií nášho CZ a tiež sestre *Janke Marhofferovej* za občasnú pomoc a ochotu. Po bratovi Tiborovi Bízikovi je to požehnaná náhrada. Prajeme si v tejto práci veľa Božieho požehnanania.

SLUŽBA SESTRY KAPLÁNKY. Práca sestry kaplanky *Slávky Danielovej* je pre tento náš CZ veľkým Božím darom. Spolupráca s ňou je výborná. Je pre mňa vynikajúcou pomocou v mojej službe. Jej práca sa nateraz týka všetkých oblastí duchovnej služby CZ, stále však vidím jej úlohu na mieste nemocničného kaplána v našej UNM a tiež v DSS. Katolíci majú osobitných kaplánov pre nemocnicu a dokonca aj pre lekársku fakultu. Viedie aj prácu s deťmi v CZ. Ďakujem za pomoc aj jej manželovi *Dr. Davidovi Danielovi*. Prajeme jej Božie požehnanie.

PRESBYTERSTVO CZ A ZMENY V PRESBYTERSTVE. Minulého roku nás nečakane opustil spolupresbyter Ing. Jaroslav Polák (1966-2017). Bol veľkou pomocou najmä pri prezentácii aktivít a života CZ. bol ochotným pomocníkom a spoľahlivým brigádnikom. Veľmi nám chýba. Aj touto správou vyjadrujeme najbližším úprimnú sústrasť a vďaku za jeho službu. Presbyterstvo vykonáva úlohy vyplývajúce z Konventu a vyšších cirkevno-organizačných jednotiek (COJ). Máme

25 členov. V roku 2018 pri voľbe nového presbytéria chceme znížiť počet presbyterov na 17. Ide o optimalizáciu riadenia CZ. Viac chceme rozšíriť výbory a pomocné skupiny. Aj tu vás prosíme o modlitby, múdrosť a správnych ľudí. Chcem sa poďakovať za ozaj radostnú a prajnú atmosféru najmä pri náročných uzneseniach. Z každého stretnutia je spísaná zápisnica. Vďaka sestre zapisovateľke *Alene Hulejovej a Kataríne Plážovej*.

HOSPODÁRSKY VÝBOR, VÝBOR PRE KULTÚRU A MISIU A REVÍZNA KOMISIA. Členovia **HV:** predsedníctvo CZ, *Milan Tkáč, Jana Figurová, Matej Krafčík a Peter Rysul'a.* **VKM:** *Jelka Borcovanová, Zuzana Bukovská, Miloš Kovačka a Ján Kričko.* **RK:** *Lubka Kušnieriková, Petronela Husárová, Jaroslav Polák a Karol Figura.* Zo zasadnutí sa vedú zápisnice.

KUCHYŇA CZ A OBČERSTVENIE. tento rok opäť výdatne v tejto veci pomáhali naše milé kuchárky a bratia kuchári, najmä pri návštevách nášho CZ. Sú to vždy profesionálne zvládnuté občerstvenia a obedy. (evanjelicky víkend, zborový deň, konfirmačné sústreďenie.. Ďakujeme: *Etele Pavlíkovej, Elene Babušikovej a Dagmare Kubíkovej,* kuchyni ESŠ sestre *Janke Kuchelovej, Jaroslavovi Karáskovi, Dušanovi Borcovanovi* a iným spolupracovníkom, *Martonovej, Drahošovej a Matulovej, Lenke Taškárovej a sestrám z Diakonie.* Aj tento rok chceme poďakovať ochotným sestrám z našich fílií.

SPOLUPRÁCA S ESŠ, BŠ A CCE. Každoročne vidíme zlepšenie. Sú to veľké dary od Pána Boha pre naše mesto aj našu ECAV, lebo ako som aj minulý rok nažnačil: *Nijaká škola nemá také napojenie na CZ ako práve naša. Je to väčšia zodpovednosť a obojstranný záväzok.* V roku 2017 sme uskutočnili niekoľko spoločných projektov. ESŠ sa tento rok stala plne organizovanou. Na jar v roku 2018 vyvedieme prvých absolventov – maturantov. Bude to vážny, pamätný okamih, v ktorom sa opäť vzbudí duch dávnych predkov. V tomto roku pristúpime k 15. výročiu ESŠ a 20. výročiu Biblickej školy. Naša škola by mala byť mocnou súčasťou všetkých plánov CZ. Stále pokračujú pravidelné spoločné pondelkové raňajky, ktoré majú pracovný aj pastorálny význam. Aj touto cestou sa chcem poďakovať všetkým pracovníkom, zamestnancom, ale aj učiteľom ESŠ. Máme si čo ponúknuť, ale aj v čom si pomáhať. Pánu Bohu vďaka.

INŠTITÚT PRE ROZVOJ OSOBNOSTI A ĽUDSKÝCH ZDROJOV, O.Z. Pri našom cirkevnom zbore pracuje **občianske združenie** Inštitút pre rozvoj osobnosti a ľudských zdrojov. Na konci roku 2017 sa vymenilo vedenie OZ. Po sestre *Janky Figurovej* prevzala vedenie *Ing. Katka Skuhrová.* Podpredsedom združenia sa stal *Ing. Viliam Žingor* a členmi sa stali *Skuhra, Zachar a Kompíš.* Toto združenie s nami úzko spolupracuje, jeho členmi sú ľudia z nášho zboru a jeho aktivity podporujú našu prácu. OZ sa zaregistrovalo ako prijímateľ **2% dane**, ktoré môžete darovať pre náš cirkevný zbor.

Srdečne ďakujeme za príspevky 2% z daní – 516,35 €, ktoré ste nám venovali v minulom roku a použili sme ich na prácu s deťmi a mládežou.

Obchodné meno: Inštitút pre rozvoj osobnosti a ľudských zdrojov, o. z.

Sídlo: M. R. Štefánika 17, 036 01 Martin

Právna forma: Občianske združenie

Identifikačné číslo prijímateľa: 37978373

EVIDENCIA ČLENOV, SPRAVODAJ, WEBOVÁ STRÁNKA, MARTINSKÝ EVANJELIK, PREZENTÁCIA CZ A KRONIKA. **Evidencia** členov CZ je pod láskavým dohľadom *Kataríny Plážovej.* **Spravodaj** vydávame pre každé SB. Pravidelne sa v ňom uverejňujú oznamy a milodary. Taktiež aj Biblická verše na každodenný čítanie. Stáva sa pekným povzbudením najmä pre tých, ktorí sa nemôžu zúčastňovať SB. Ďakujeme všetkým, ktorí ho s láskou prinášate do týchto rodín. Vďaka Vám za Vašu ochotu. **Webovú stránku** má v láskyplnej starostlivosti brat *Martin Šajdák.* Sme radi,

že pre mnohých z vás sa stáva spolu so zborovým facebookom požehnanou súčasťou života s CZ. Zborový časopis **Martinský evanjelik** sa teší veľkej obľube. Svedčia o tom tí, ktorí sa pred každým novým číslom dopytujú. Opäť musím podotknúť, že je to popri kňazskej správe a kronike najväznejší dokument o živote CZ. Každé číslo sa dostáva aj do rúk predstaviteľom a presbyterom nášho Dištriktu a Seniorátu a tiež aj okolitým CZ. V roku 2018 to bude už 25 rokov, ako nás tento časopis potešuje. Možno by sme mali pripraviť výstavu a pekne si tie udalosti vzniku, tvorby, úskalí a mnohé radosti a požehnania dôstojným spôsobom pripomenúť. Ďakujeme za starostlivosť a systematickú prípravu celej redakčnej rade časopisu, osobitne *Milošovi Kovačkovi, Petrovi Ďuríkovi, Alžbete Stančevovej, Kataríne Plžovej, Jelke Borcovanovej* a bratovi farárovi *Milanovi Kubíkovi*. **Zborovú kroniku** s láskou dopisuje, dopĺňa a obohacuje a každý dôležitý okamih zaznamenáva sestra *Alenka Farkašová*.

ARCHÍV CZ, KNIHY, ČASOPISY A KNIŽNICA

Archív CZ: Vede a spravuje Dr. *Viera Sedláková*. Práca bola zameraná na prebratia a kontrolu časti seniorátneho archívu. Bol vykonaný súpis korenšpodndencie K. Kuzmáního a J.M. Hurbana. Do budúcnosti by bolo dobré niektoré spisy digitalizovať a vytvoriť aj vhodnejšie podmienky, mini-pracovisko a mini-študovňu. Tento rok bola stredobodom záujmu kniha ohlášok (1882-1906), ktorá poskytuje širší pohľad na atmosféru manželstva tej doby. **Odoberáme:** Evanjelický posol spod Tatier, Evanjelický východ, Cestou svetla, Tvorba, Cirkevné listy, časopis Rozmer, Šumenie líp, Dúha, Křesťanská revue a rôzne iné zborové časopisy. Do **zborovej knižnice** priebežne dopĺňame nové tituly z teológie, náboženstva, histórie a filozofie i pomôcky pre výučbu, ako sú biblické atlasy, mapy atď. Srdečne vás pozývame. Ďakujeme sestre *Helene Šajdákovej* za organizáciu knižného fondu v zborovej knižnici, ale aj na našej web stránke, za poriadok a starostlivosť. Knižnica je bohatá a prajeme si, aby slúžila nám všetkým. Tým, ktorí radi študujú dávame do pozornosti aj ozaj kvalitnú knižnicu v Biblickej Škole. Jedná sa najmä o cudzojazyčnú literatúru. Krásne sa budujú aj knižnice ESŠ. Ďakujeme všetkým, ktorí nás radi knihami obdarujete.

3. HOSPODÁRSKA ČASŤ

HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK V SKRATKE. V roku 2017 sme sa sústredili na **dokončenie sakristie** (maľovanie, obklad vode-odolným materiálom, konštrukcia na zabezpečenie vetrania múrov..) 900€, **výmeny okien na fare** 1 500€ – na chodbe k zborovým priestorom a tiež na pivniciach, v bytových priestoroch, (kde tieto z prvej výmeny čakali na výmenu), **výmene hlavných, vchodových dverí** do fary, kostolníckeho bytu a do pivnice 5 848,25€ (rekonštrukciu previedla firma VDD Orava – vykonali aj výmenu okien na kostole v roku 2014), **rekonštrukciou pohonu zvonov** na kostole 2 200€ a **generálnej opravy vežových hodín** 155€. Pokračujeme v dlhodobom pláne v **obnove ozvučenia v kostole** – kúpili sme mikrofóny, káble, struny a spotrebný materiál pre spevokol a Turčiansku mládež a kapelu. Za tieto práce chceme poďakovať najmä bratom *Tomášovi Gulanovi, Martinovi Šajdákovi, zvukárom Dávidovi Koval'ovi, Jánkovi Drahošovi, Milošovi Lisému., Petrovi Rysul'ovi*, kurátorovi *Milanovi Tkáčovi* a ostatným ochotným bratom a sestram pri brigádach a upratovaní. Bohu a ochotným darcom srdečná vďaka.

CELKOVÝ POHLAD NA HOSPODÁRENIE. Rok 2017 bol po hospodárskej stránke relatívne pokojný. Aj preto sme skončili v **konečnom bilancovaní v pluse** cca o 14 000 eur. Je to rozumný krok pred náročnými investíciami, ktoré nás čakajú v rokoch 2018-2019 v súvislosti s maľovaním kostola a generálnou opravou organa a tiež elektrického vedenia v kostole. Sme vďační Pánu Bohu za vašu dobrosrdečnosť a prajnosť. Dokážeme už aj požičovať. V roku 2016 CZ Turčianske Jaseno a Háj sme požičali po 5 000 eur a v roku 2017 sme požičali CZ Zemianske Kostol'any 2 000€.

Plusové Hospodárske výsledky sú aj preto, že dokážeme racionalizovať výdavky a šetriť tam, kde to je možné. Sú pred nami skvelé, i keď náročné roky. Božia milosť a požehnanie nech je s nami.

PRÍJEM V ROKU 2017. Príjem CZ tvoria cirkevný príspevok (CP), ofery, milodary, urbár a dotácie z mesta Martin a VÚC na výkon Diakonie. Ofery v roku 2017 jemne vzrástli (o 1 000€) a milodary o 1 000€ zas poklesli. Chceme sa poďakovať všetkým láskavým a úprimným darcom, bratom a sestrám, že najmä pri rôznych výročiach viete podporiť svoj CZ. Naši predkovia by z toho mali iste radosť.

FINANČNÁ POMOC PRE AKTIVITY ECAV V ROKU 2017 ZASLANÁ Z NÁŠHO CZ: Generálna podporoveň, ofera pre teológov, Svetový Luth. Zväz, fond vzdelávania, Srbsko – evanjelici v zahraničí, ofera pre CZ Hybe 600 €, seniorátny príspevok + ofera 1 068,80 €, príspevok VD ECAV 1 911,36 €,.. Nóvum v roku 2017 je rozhodnutie presbytéria CZ z každej ofery venovať 5% a k tomu 2 veľké ofery do roka na našu ESS, taktiež sme podporili zbierku do USA 1 300€.

CIRKEVNÝ ZBOR A DIAKONIA

PRÍJEM V ROKU 2017 CZ+D

Cirkevný príspevok	9 766 €
Milodary	24 021 €
Ofery	25 032 €
Výnosy (OS, opatr.)	27 915 €
Iné	22 085 €
SPOLU	108 819 €

Pokladňa CZ

Počiatkový stav	925 €
Príjem	72 343 €
Výdavok	72 229 €
Zostatok	1 039 €

Bežný účet CZ

Počiatkový stav	30 795 €
Príjem	60 757 €
Výdavok	47 135 €
Zostatok	44 417 €

Termínovaný účet CZ

Počiatkový stav	20 974 €
Príjem	32 €
Výdavok	6 €
Zostatok	21 000 €

Príjem iné - sa skladá:

Prepl. Elektr., SPP, Allianz plnenie	2 266 €
Za predané knihy	1 362 €
Za predané časopisy	581 €
Úroky v banke	31 €
Prijaté dary	810 €
Prijaté dary - Uhrin	480 €
Prijaté dary – práca s deťmi	350 €
Prijaté dary - Evanjelik	413 €
Príjmy od účast. táborov	3 275 €
Príjmy urbariát	9 646 €
Úč. popl. víkend konfirmandov	396 €
Stravné	330 €
Spolu iný príjem (len za CZ)	19 940 €

VÝDAVKY V ROKU 2017 CZ+D

Mzdy	29 271 €
Odvody	8 446 €
Vecné a Bohoslužobné	4 240 €
Finančné (GBU, VD, seniorát, misia)	6 060 €
Náklady na prezentáciu	1 594 €
Náhrada za ubytovanie - kaplánka	2 400 €
dary	2 835 €
Ostatné služby	1 623 €
Iné (opravy, energie, spotr. materiál)	28 396 €
Poistné (auto, nehnuteľnosť)	1 490 €
Služby (sprac miezd, pošt. popl.)	10 613 €
Detské a mládežnícke akcie	2 868 €
SPOLU	99 836 €

Celkový zostatok k 31.12.2017

pokladňa	1 039 €
pokladňa zahraničná mena	32 €
pokladňa zahraničná mena – Hrivna	379 €
bežný účet + diakonia	46 912 €
termínovaný účet	21 000 €
Spolu	69 362 €

Príjem v roku 2017 Diakonia

Poplatky za opatrov.	3 885 €
Za opatr. službu	24 030 €
SPOLU	28 007 €

Bežný účet:

Počiatkový stav	2 185 €
Príjem	3 885 €
Výdavok	3 688 €
Zostatok	2 382 €

účet mesto Martin

Počiatkový stav	102 €
Príjem	25 018 €
Výdavok	25 008 €
Zostatok	112 €

Výdavky v roku 2017

Mzdy	23 248 €
Odvody	5 960 €
Služby (sprac.miezd, pošt., popl.)	1 040 €
Poistné	282 €
Poplatky v banke	214 €
Iné	584 €
SPOLU	29 683 €

Celkový zostatok k 31.12.2017

bežný účet	2 382 €
účet MM	112 €
Spolu	2 494 €

DIAKONIA

::: ROZPOČET 2018 :::

Rozpočet finančného hospodárenia 2018

A. PRÍJMY	Riadok	Návrh rozpočtu
Príjmy z majetku (stĺ. a+b denníka)	1	9 000 €
Príjmy z darov a príspevkov (stĺ. c+d+e+f+g denníka) spolu, z toho: milodary, ofery, daň	2	57 500 €
Príjmy z dedičstva (stĺ. h denníka)	3	
Príjmy z organizovania akcií (stĺ. h denníka)	4	
Príjmy z dotácií (stĺ. i denníka)	5	500 €
Príjmy z predaja majetku (stĺ. h denníka)	6	
Príjmy z poskytnutých služieb (stĺ. h denníka)	7	30 000 €
Ostatné príjmy (stĺ. l+m+n denníka), z toho:	8	100 €
PRÍJMY CELKOM	9	97 100 €

Rozpočet finančného hospodárenia 2018

B. VÝDAVKY	Riadok	Návrh rozpočtu
Zásoby (stĺ. I. denníka)	10	
Služby (stĺ. II. až X. denníka) spolu, z toho:	11	30 850 €
Mzdy (stĺ. XI. denníka)	12	30 000 €
Poistné fondy (stĺ. XII. denníka)	13	9 000 €
Prevádzková réžia (stĺ. XIII až XXVI. denníka) spolu:	14	30 050 €
Sociálny fond (stĺ. XXVII. denníka)	15	300 €
Ostatné výdavky (stĺ. XXVIII až XXXI. denníka) spolu, z toho: pôžičky XXXI.	16	4 500 €
	16d	
VÝDAVKY CELKOM	17	104 700 €

C: ROZDIEL		
PREBYTOK		
SCHODOK		7 600 €

Revízia účtov: Účty boli schválené revíznou komisiou (*Lubka Kušnieriková* – predseda RK, *Nelka Husárová, Karol Figura*) dňa 12.2. 2018 (zápisnica sa číta na Konvente)

UZNESENIA CZ ECAV MARTIN NA ROK 2018:

Bohoslužobné:

- **Osobná angažovanosť pre vieru a evanjelizáciu** – pozývať blízkych, susedov, stratených evanjelikov k osobnej viere, na SB, k VP a k zodpovednosti za život v CZ.
- Naďalej podporovať **stretávanie mužov a žien** pri Božom slove.
- Pripraviť **stretnutie manželských párov** (prednáška, diskusia, spoločenstvo)
- Uskutočniť aspoň jeden **večer pri káve** s aktuálnou témou.
- Podieľať sa na príprave **20. výročia BS a 15. výročia ESŠ** a pripraviť open-air SB na Memorandovom námestí. (21.6 – 24.6 2018) Je to aj slávnosť nášho CZ, tak vás k nej srdečne pozývame.
- Naďalej pokračovať v príprave **rodinných SB** v každú druhú nedeľu.
- Pripraviť slávnostné SB pri príležitosti **100. Výročia vzniku ČSR** a tiež spomienkovo-d'akovné SB pri príležitosti **skončenia 1. Svetovej vojny**.
- Pripraviť **biblické tábory a víkendovky** pre mládež, deti a dorast v CZ.
- Participovať a pomáhať BŠ pri letných aktivitách.
- Pripravovať **ekumenické stretnutia** a rozvíjať aktivity aj týmto smerom.
- Pripraviť výlet zborového spevokolu.
- Pripraviť stretnutie (vernisáž, prezentáciu, besedu...) pri **25. výročí vzniku Martinského evanjelika**.
- Misijné pôsobenie CZ v CZ na Gemeri.

Organizačné:

- **Voľby** zborového **dozorc**, a **presbyterov** CZ na roky 2018-2024, upraviť počet presbyterov podľa nového štatútu CZ.
- Zvoliť dvoch nových členov RK.
- Vytvoriť funkčné výbory, pre hospodárenie, bohoslužby a kultúru.
- Vytvoriť spoločenstvo ochotných pomocníkov pri brigádach v CZ a ESŠ.
- Voľby zborového farára CZ ECAV MT.

Hospodárske:

- Naďalej vyhlasovať **mimoriadnu oferu** v prvú nedeľu v mesiaci.
- Osadiť **rampu na námestie** pred kostolom.
- Pokračovať v rozhodnutí venovať z každej ofery **5% a dve ofery na rozvoj ESŠ**.
- **Maľovanie interiéru kostola** – rozpočet, finančné krytie, zháňať finančné zdroje, realizátor..

Záver: *To, že Hospodin mocnosti bol v roku 2017 s nami, ako hrad prepevný, že sme prežívali hojnosť, komfort a doslova blahobyť nie je vôbec samozrejme. Je to reformačnými slovami povedané, nezaslúžený dar Boží. Nie vždy tak bolo a sme si vedomí, že nie vždy tak aj bude. Využime túto možnosť, tieto chvíle pokoja, mieru a stability na neohrozené zvestovanie viery v Boha. Nedajme sa pomýliť nadbytkom a ekonomickým bezpečím akoby sme už zvíťazili. Je to len krátky úsek Božej milosti, ktorá sa rázom môže premeniť na diablove dielo, aby sme si odvykli, alebo aj celkom zabudli na túto našu pevnosť, na hrad našej viery, na Hospodina, Boha Jákovovho, na náš kostol, na nedeľu, na sviatok, na milodar, na brata, či sestru. Dajme si v roku 2018 záväzok, že sa o veci viery budeme viac zaujímať, viac bojovať, viac sa modliť a viac si otvárať srdce pre Pána Boha. Nech nás v tom Boh opatruje.*

Na záver, tak ako každý rok by som chcel vysloviť úprimné poďakovanie svojim najbližším spolupracovníkom, presbyterom a dobrovoľníkom, bez ktorých si život v CZ nevieme predstaviť. Osobitné poďakovanie patrí milému bratovi dozorcovi Mgr. Danielovi Borcovanovi za jeho prácu, ústretovosť, pomoc a prezentáciu CZ a tiež vedeniu BŠ, ESŠ. Sme Pánu Bohu vďační za všetko, čo nám dal počas minulého roka prežiť. Uvedomujeme si, že sme dostali omnoho viac, ako sme prosili alebo rozumeli. Nášmu Bohu nech je sláva v cirkvi a v Kristovi Ježišovi po všetky pokolenia až na veky vekov. Amen.

**Prečítané a schválené na výročnom a volebnom konvente 25.2.2018 v 2. nedeľu pôstnu
Reminiscere v chráme Božom v Martine.**



*S láskou Milan Kubík,
zborový farár – konsenior TUS*

Evanjelický a. v. cirkevný zbor v Martine

M. R. Štefánika 13, 036 01 Martin
tel.: 043/ 413 21 54; mobil: 0905 511 926
e-mail: ecavmartin@gmail.com
web: www.ecavmt.sk

